

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/959/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912212928
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6912212928.5

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova ulica č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k.6C/184/2012-108 zo dňa 02. 06. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Rimavská Sobota uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 € v zmysle položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ako prílohy k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej v texte len „Zákon o súdnych poplatkoch“).

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť uvedeného druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. V dôsledku tejto skutočnosti je preto napadnuté uznesenie nepreskúmateľné. Zdôraznil, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, avšak ako vyplýva z tejto definície - spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Súd nie je preto oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 39/2007. Trval na tom, že súdom mu bola uložená poplatková povinnosť v rozpore so Zákonom o súdnych poplatkoch, nakoľko použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Podľa ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. Keďže ním podaná žaloba bola podaná pred 01. 10. 2012 a konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., bolo podľa navrhovateľa nutné aplikovať právnu úpravu účinnú do 30. 09. 2012, podľa ktorej bolo v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správne.

V preskúmvanej veci odvolaním napadnutého uznesenia, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku navrhovateľ namietal, že predmetné uznesenie nie je dostatočne odôvodnené, v dôsledku čoho je nepreskúmateľné. Uvedená námietka navrhovateľa neobstojí a v žiadnom prípade nie je možné konštatovať porušenie práva navrhovateľa konať pred súdom. Z uznesenia okresného súdu, vrátane jeho výroku jednoznačne vyplýva, že sa jedná o súdny poplatok za odvolanie voči rozsudku, ktorý je vo výške 20 € vyrubený v zmysle položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k Zákonu o súdnych poplatkoch a ktorá povinnosť bola navrhovateľovi uložená v lehote 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Je zrejmé, že uznesenie o vyrubení súdneho poplatku predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania súdov, preto zákon nevyžaduje také prísne formálne náležitosti na písomné vyhotovenie uznesenia ako na písomné vyhotovenie rozsudku. Je ale nepochybné, že napadnuté uznesenie má náležitosti vyžadované zákonom, nakoľko navrhovateľovi z predmetného uznesenia je zrejmé, z akého dôvodu bolo napadnuté uznesenie vydané, na základe akých ustanovení konkrétneho právneho predpisu okresný súd postupoval, keď už v samotnom výroku uznesenia je obsiahnuté aj odôvodnenie, ktoré je primerané účelu, pre ktoré bolo vydané. Odvolací súd preto k uvedenej námietke konštatuje, že vo veciach súdnych poplatkov súd rozhoduje podľa § 167 O. s. p. vždy uznesením, ktoré podľa § 169 O. s. p. musí v písomnom vyhotovení obsahovať ktorý súd ho vydal, označenie účastníkov a vecí, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 9/2011. Z napadnutého uznesenia okresného súdu je zrejmé, ktorý súd ho vydal, obsahuje označenie účastníkov, ako aj označenie veci (že ide o odvolanie voči rozsudku), výrok, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ako aj odôvodnenie spočívajúce v určení položky Sadzobníka súdnych poplatkov, na základe ktorej mu povinnosť zaplatiť súdny poplatok vyplýva. Ak z napadnutého uznesenia je nepochybné, komu bola povinnosť zaplatiť súdny poplatok uložená, v akej výške a za aký úkon súdu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom, pretože k takémuto odňatiu môže dôjsť len procesne nesprávnou činnosťou súdu, ku ktorej nedošlo.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 1, 2 veta prvá a druhá Zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Platenie súdnych poplatkov je imanentnou súčasťou občianskeho súdneho konania a právne je upravené Zákonom o súdnych poplatkoch a tiež zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Zákonodarca Zákonom o súdnych poplatkoch ustanovil, ktoré úkony a konania súdov sú spoplatnené súdnymi poplatkami (§ 1 ods. 1, 2 Zákona o súdnych poplatkoch a Sadzobník súdnych poplatkov, ktorý je jeho prílohou). Ak súdy rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov podľa Zákona o súdnych poplatkoch, rozhodujú ako samostatný orgán oprávnený vykonať poplatkový úkon a pre konanie v týchto prípadoch iba primerane použijú Občiansky súdny poriadok. Uvedené vyplýva z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 26. 08. 2010 sp. zn. IV. ÚS 249/2010. Priamo z ust. § 14 Zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrený vzťah Zákona o súdnych poplatkoch a Občianskeho súdneho poriadku, ako vzťah zákona špeciálneho /lex specialis/, čo je v danom prípade Zákon o súdnych poplatkoch k zákonu všeobecnému /lex generalis/, a to k Občianskemu súdnemu poriadku.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Súdny poplatok sa platí aj za odvolanie proti rozhodnutiu súdu o návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Ak odvolanie podá navrhovateľ i odporca, platí každý z nich poplatok podľa ceny predmetu svojho odvolania. Ak je odvolateľov na strane navrhovateľa alebo odporcu viac, platia súdny poplatok v závislosti od povahy ich procesného spoločenstva tak, že v prípade samostatného procesného spoločenstva (§ 91 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) platia súdny poplatok samostatne podľa predmetu svojho odvolania a v prípade nerozlučného procesného spoločenstva (§ 91 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) spoločne a nerozdielne.

Z vyššie uvedenej poznámky je zrejmé, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotný návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony vrátane podaného odvolania. Ak aj navrhovateľ poukazuje na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov, je nutné uviesť, že uvedené odôvodnenie sa vzťahuje najmä na zdôvodnenie „paušálnosti“ súdneho poplatku pre tieto žaloby vo výške 20 € práve z dôvodu zlepšenia prístupu k spravodlivosti v týchto veciach, teda, aby sa uvedený súdny poplatok nevyberal podľa percentuálnej sadzby v zmysle položky č. 1, ale práve ako poplatok paušálny. Z uvedeného nevyplýva, že sa súdny poplatok platí len za samotné podanie návrhu tak, ako na to poukazuje navrhovateľ v odvolaní. Zo strany okresného súdu nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, nakoľko aj v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007 na ktoré, okrem iného, v odvolaní navrhovateľ poukazuje, ide o súdne konania, resp. poplatky, ktoré v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedené nie sú. V prejednávanej veci o takýto prípad nejde ak konanie o návrhu o náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v Sadzobníku súdnych poplatkov nachádza, a to práve v položke č. 7a. Argumentácia navrhovateľa v odvolaní preto nie je úplná a je zjavne účelová s cieľom dosiahnuť neplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

V zmysle ust. § 201 a nasledujúcich O. s. p. patrí medzi dispozitívne úkony účastníka podanie riadneho opravného prostriedku - odvolania. Uvedený dispozičný princíp sa uplatňuje aj v odvolacom konaní, ktoré bez návrhu nemôže byť začaté, preto odvolanie plní funkciu návrhu na začatie odvolacieho konania. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie (§ 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch). Súdny poplatok z odvolania sa neplatí len v prípade, ak ide o odvolanie proti súdnemu rozhodnutiu procesnej povahy a proti rozhodnutiu o trovách konania (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co 10/1997). Aj v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžf 37/2010 tak, ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané (§ 5 ods. 1 písm. a) v spojení s § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch). Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti. Ak bolo teda odvolanie podané po 30. 09. 2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30. 09. 2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30. 09. 2012. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01. 10. 2012 vyplýva, že zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 €. Ak je ustanovená uvedená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Je preto nevyhnutné rozlišovať pre poplatkové účely medzi konaním na prvom stupni a konaním odvolacím (príp. aj dovolacím) a keďže v zmysle intencií Zákona o súdnych poplatkoch sa odvolacie konanie považuje za konanie samostatné, potom aj poplatková povinnosť sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania. Keďže navrhovateľ podal na okresný súd dňa 27. 09. 2012 žalobu na plnenie o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom okresného súdu, navrhovateľovi v zmysle účinnej právnej úpravy Zákona o súdnych poplatkoch do 30. 09. 2012 nevznikla podaním návrhu poplatková povinnosť.

Navrhovateľ však proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 6C/184/2012-50 zo dňa 10. 12. 2013, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý, podal odvolanie dňa 14. 02. 2014. Dňom podania

tohto odvolania začalo odvolacie konanie. Keďže poplatková povinnosť navrhovateľa v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania, pričom od 01. 10. 2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa ust. § 6 ods. 2 druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, a to vo výške 20 €. Uvedený právny záver podporuje aj rozhodnutie Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 03. 12. 2015, ktoré prijalo Stanovisko, podľa ktorého, ak bolo odvolanie (dovolanie) podané po 30. 09. 2012, vzťahuje sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom (dovolacom) konaní právna úprava účinná od 01. 11. 2012, i keď konanie vo veci samej na súde prvého stupňa začalo pred 30. 09. 2012.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.